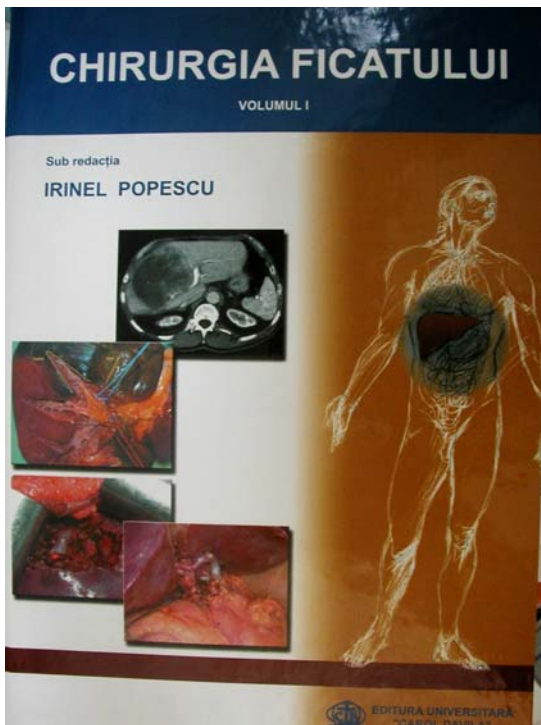

RECENZIE

„Chirurgia ficatului”

Irinel Popescu (sub redacția)

Ed. Universitară „Carol Davila” București, 2004, ISBN 973-7918-58-4

În 2004, la Editura Universitară „Carol Davila” București a apărut tratatul intitulat „Chirurgia ficatului”, în două volume, sub redacția prof. dr. Irinel Popescu, viitorul președinte al Societății Române de Chirurgie, „părintele” chirurgiei de transplant hepatic din România.

Pe parcursul a peste 1200 de pagini, tratatul, bine structurat în 51 capitole, reunește o largă colaborare națională și internațională (49 de autori), pune la dispoziția specialiștilor cele mai noi date de chirurgie hepatică și constituie prima lucrare complexă de acest tip din publicistica medicală românească.

Tratatul este prefațat de celebrul profesor Thomas E. Starzl, de profesorul B. Launois și de prof. dr. I. Popescu, care are principala contribuție în apariția acestei monografii.

După istoricul chirurgiei hepatice, în care se menționează și contribuția școlii românești de chirurgie, se prezintă anatomia ficatului (B. Voiculescu) și cele mai noi date privind histologia moleculară a ficatului și căilor biliare și histofiziologia moleculară semnate de acad.

prof. dr. Laurențiu Popescu.

Capitolele 5 și 6 abordează anatomia patologică și, mai ales, regenerarea hepatică (I. Popescu).

Explorarea funcțională hepatică, puncția-biopsie hepatică și endoscopia digestivă sunt urmate de un capitol consistent referitor la explorările imagistice, conceput de recunoscutul specialist în domeniu, prof. dr. Șerban Georgescu.

Toate aceste capitole de început ale primului volum, care acoperă deja 300 de pagini, scot în evidență experiența deosebită în acest domeniu a Institutului Clinic Fundeni.

Traumatismele ficatului (S. Ciurea), chistul hidatic hepatic (D. Sabău) și abcesele hepatice (S. Ciurea) sunt prezentate în capitole distincte.

Tumorile hepatice benigne și tumorile maligne primare ale ficatului sunt descrise în detaliu, cu cele mai recente date, fiind privite prin bogata experiență personală a prof. dr. Irinel Popescu.

J.-C. Weber, de la Centrul de Chirurgie Viscerală și Transplant din Strasbourg prezintă strategia și opțiunile terapeutice în tratamentul metastazelor hepatice ale cancerelor colo-rectale. Nu sunt omise nici metastazele hepatice ale cancerelor non colo-rectale (S. Ciurea).

Următoarele capitole abordează carcinomul hepatocelular (Adina Croitoru), chimioterapia intraarterială hepatică (L. Vlad), radioterapia în tratamentul tumorilor maligne hepatice (Rodica Anghel).

Primul volum se încheie cu prezentarea cancerului veziculei biliare și a cancerului căii biliare principale proximale (M. Ionescu) și a unor boli hepatice rare de interes chirurgical (C. Vasilescu).

Volumul al doilea începe cu trei capitole importante referitoare la rezecția hepatică (I. Popescu), abordul laparoscopic în chirurgia hepatică (N. K. Angele) și rezecțiile hepatice extraglissoniene (I. Câmpeanu). Chirurgia hipertensiunii portale este prezentată de Ș. Bancu.

Meritul tratatului constă și în abordarea unor subiecte de graniță în chirurgia hepatică, semnate de specialiști de renume: hepatitele virale (A. Streinu-Cercel), ciroza hepatică, ascita și

peritonita bacteriană spontană, encefalopatia portală, sindromul hepato-renal (C. Gheorghe, Liliana Gheorghe), sindromul hepato-pulmonar, aspectele particulare legate de deficiența de α_1 -antitripsină, hemocromatoza ereditară și boala Wilson (T. Șt. Marinescu).

Un capitol deosebit de important de hepatologie pediatrică este semnat de prof. dr. Evelina Moraru de la UMF Iași.

Tratatul se încheie cu cel mai atractiv subiect al chirurgiei ficatului, transplantul hepatic care, după cum afirma Th. Starzl, „este cel mai complex procedeu chirurgical care a fost efectuat vreodată”. Redactorul însuși prezintă detaliat aspectele generale de ordin organizatoric și deontologic ale acestei complexe intervenții. Problemele imunologice, de anestezie și terapie intensivă sunt amplu dezbătute. Sunt descrise variatele posibilități și rezolvări ale transplantului hepatic, cu grevă de la cadavru sau de la donator viu, transplantul hepatic „în domino”, cel cu ficat redus sau împărțit, transplantul hepatic pediatric, precum și perspectivele xenotransplantului hepatic la om.

Tratatul, bazat pe o bogată experiență românească și internațională și pe studiul unei bibliografii recente, deși voluminos, este ușor de parcurs datorită stilului concis, ordonat și clar și tehnoredactării moderne. Iconografia foarte bogată, cu foarte multe policromii, conferă lucrării un caracter academic. Condiția grafică excelentă face cinste editurii care a tipărit acest tratat.

Monografia se adresează în primul rând chirurgilor generaliști și, în mod particular, celor care vor să se specializeze în chirurgia ficatului; ea se adresează, însă, și hepatologilor, imunologilor, imagiștilor, specialiștilor în anestezie și terapie intensivă, tuturor celor interesați de afecțiunile hepatice cu indicație chirurgicală.

Apariția acestui magistral tratat, cel mai complet și actualizat din literatura românească, reprezintă un eveniment editorial deosebit, iar redactorul, cunoscut pentru înaltul său profesionalism, pentru pasiunea și perseverența pe care le pune în tot ceea ce realizează, face parte din rara categorie a acelor oameni care constituie fermentul și motorul mersului înainte.

Prof. dr. Eugen Târcoveanu